

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐJE

Készült a 2026. június 17. napján tartandó képviselő-testületi ülésre

Készítette: Hollai Gábor

Előterjesztő: Hollai Gábor

**Tárgy: Javaslat a Reformátorok terén
elhelyezett emlékmű kijavítására.**

Tisztelt Képviselő-testület!

2024. február elején kitört a rendszerváltás utáni Magyarország egyik legsúlyosabb kegyelmi botránya. Kiderült, hogy Novák Katalin akkori köztársasági elnök a pápalátogatás ürügyén elnöki kegyelemben részesítette K. Endrét, a bicskei gyermekotthon korábbi igazgató-helyettesét, akit a bíróság kiskorúak ellen elkövetett kényszerítés és hamis tanúzás miatt ítelt el.

K. Endre a bicskei gyermekotthon kiskorú lakóit kényszerítette arra, hogy a gyermekotthon pedofil igazgatója ellen tett vallomásaikat utólagosan módosítsák, ezzel bűnsegéddé vált. Novák Katalin K. Endrét elnöki kegyelemben részesítette, amit Varga Judit akkori igazságügyi miniszter ellenjegyzett, ezért nem sokkal az eset nyilvánosságra kerülése után mindketten lemondtak hivatalukról.

A 2026 április 12-én kétharmados felhatalmazással megválasztott kormány első intézkedéseinek egyikével feloldotta a kegyelmi ügy dokumentumait. Így kiderült, és ezt Balog Zoltán is megerősítette, hogy ő járt el K. Endre kegyelmének érdekében, Balog ezért a felelősséget teljes egészében felvállalta. Balog a bicskei gyermekotthon áldozataitól azóta sem kért bocsánatot.

Balog Zoltán méltatlanná vált arra, hogy a XVI. kerületben található Reformátorok terén elhelyezett reformáció emlékműve vésvé megjelenjen a neve.

Az én kezdeményezésemre a XVI. kerületi képviselőtestület 2024. február 21-én tárgyalta a kérdést, viszont az eredeti javaslatommal szemben Kovács Péter módosító javaslatára azt a döntést hozta, hogy:

„Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri Kovács Péter polgármestert, hogy Hollai Gábor önkormányzati képviselő javaslatát továbbítsa a Reformátorok terén található emlékművet finanszírozó és állító Reformáció 500. évfordulójának méltó megünnepléséért Alapítvány részére, mivel az emlékművön ők hajthatnak végre módosítást.”

A határozatot követően írtam Kolyvek Antóniának, a Szatmár Kristóf által alapított „A Reformáció 500. évfordulójának méltó megünnepléséért Alapítvány” kuratórium elnökének, aki arról tájékoztatott, hogy Ő már nem az alapítvány elnöke. Szatmár úr visszajelzése abban merült ki, hogy egy velem személyeskedő nyilvános Facebook posztban kijelentette, hogy Balog neve ott fog maradni az emlékművön.

Álláspontom szerint a 2024 februári testületi határozattal szemben több probléma is van.

Az első az, hogy véleményem szerint helytelen joghelyzetből alakul ki. Mivel, hogy az emlékmű egyáltalán elkészülhessen önkormányzati területen (ahol jelenleg is áll), ahhoz a jogalapot a képviselőtestület 2016 november 16-i határozata teremtette meg, amely az alábbi feltételekkel járult hozzá a szoborcsoport létesítéséhez:

- a szobor, és annak tartó illetve egyéb szerkezeteinek építési költsége teljes mértékben a Reformáció 500. Évfordulójának Méltó Megünnepléséért Alapítványt terheli;
- az építés és a szobor elhelyezése az Építésügyi Iroda engedélyében foglalt feltételekkel kerül végrehajtásra;
- a szobor üzemeltetése, karbantartása, fenntartása a szobor átadásától kezdve az Önkormányzat kötelezettsége;
- a ráépítéssel tulajdonjogot A Reformáció 500. Évfordulójának Méltó Megünnepléséért Alapítvány nem szerezhethet;
- A Reformáció 500. Évfordulójának Méltó Megünnepléséért Alapítvány a beruházás értékét semmilyen jogcímen - jogalaprólküli gazdagodás szabályai szerint - nem igényelheti az Önkormányzattól.

Ebből az következik, hogy 2017. október 29. után az alapítvány már nem kezelhette szabadon a művet úgy, mintha saját tulajdona lenne. Ha az átadási dokumentációban, műszaki átadás-átvételben, tervrajzokon vagy látványterveken még nem szerepelt Balog neve, akkor, ha utólag egy új felirat került az önkormányzat tulajdonában álló köztéri alkotásra erős az érv amellett, hogy ehhez tulajdonosi hozzájárulásra vagy valamilyen önkormányzati jóváhagyásra szükség lehetett. Az idézet vagy a név utólagos bevéssése nem egyszerű karbantartásnak, hanem tartalmi és fizikai módosításnak tűnik, márpedig Balog Zoltán nevének felvéssése **az átadás után**, valamikor 2018 nyarán vagy kora őszén történt.

A fentiekből következően a 2024 februári 21-i határozat tévesen ruházta át a XVI. kerületi önkormányzat felelősségét abban a tekintetben, hogy Balog Zoltán neve eltávolítható-e az emlékműről. A helyzet ugyanis a következő: Amennyiben a szobor átadása (2017. október 29.) és a Balog nevének bevéssése (2028 nyara) között az önkormányzat adott ki tulajdonosi hozzájárulást az emlékmű módosítására, akkor azt vissza is tudja vonni, a visszavonás után pedig eltávolíthatja a feliratot. Ha nem adott ki az önkormányzat ilyen hozzájárulást, akkor pedig Balog Zoltán nevének bevéssése tulajdonosi hozzájárulás nélkül történt, ezért jogkövetkezmény nélkül eltávolítható, amennyiben így döntene most a tulajdonos önkormányzat.

A második probléma a 2024 február 21-i határozattal, hogy jelenleg a bírósági kimutatások szerint „A Reformáció 500. Évfordulójának Méltó Megünnepléséért Alapítvány” jogutód nélkül megszűnt létezni. Ebből kifolyólag már semmilyen hatásköre nem lehet azzal kapcsolatban, hogy a tulajdonos önkormányzat eltávolítja-e Balog Zoltán nevét az emlékműről.

Mi, a XVI. kerület képviselő-testület tagjai felelősséggel tartozunk azért, hogy a kerületünkben békekesség és biztonság legyen. Balog Zoltán személyében egy ilyen súlyos pedofilbotrány kulcsszereplőjének a megjelenítése egy köztéri emlékművön csak indulatokat és kérdéseket szül minden kerületi polgárban, vallási felekezettől függetlenül. Morális kötelességünk minden kerületi állampolgár, illetve K. Endre áldozatai felé is, hogy a szexuális zaklatás, majd a kegyelmi botrány okozta sebeket ne feltépjük és sőt hintsünk rá, hanem segítsük a gyógyulás és a megbékélés folyamatát.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületének Önkormányzati Képviselő-testülete felkéri Kovács Péter polgármestert, hogy

kezdemenyezze a Reformátorok terén elhelyezett emlékművön lévő Balog Zoltán felirat eltávolítását.

Határidő: 2026. június 30.

Felelős: Kovács Péter polgármester

(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.)

Budapest, 2026. június 03.

Melléletek:

- a 2024 február 21-i ülés nyílt kivonata, benne a 70/2024 kt határozattal
- 163/2016 előterjesztés
- Balog Zoltán felirata az emlékművön jelenlegi állapot (2026 június 03)

Hollai Gábor
képviselő

Törvényességi szempontból megfelelő:

dr. Baktay Zsófia Zsuzsanna
jegyző